

[דף קיב ע"ב - קיג ע"ב]

מפיק ליה ונמנמאת חילונה נעשית פנימית כפרש"י גופיה לעיל א' ויש ליישב דה"ק לעיל דלענין טומאה ושבת לרצנן בנפסק חילונה מנא הוא אפילו ברגל שעשו לו כיון דאי צעי הוא מפיק ליה ונמנמאת החילונה פנימית ואם כן לא היה אינטריך לאשמעינן הכא לרצנן וכן לחליה כיון דבשל שמאל הוא מנא ודאי דכשירה החליה בימין כדקתני במתניתין אבל לרבי יהודה שפיר אינטריך לאשמעינן דסד"ל דלע"ג דלענין טומאה ושבת ברגל העשו לו לא היה מנא מטעמא דאי צעי מפיק ליה מ"מ לענין חליה דקושטא הוא דבשל ימין חולנו הוא מנא ושל ימין מקרי קמ"ל כיון דלמלתיה לאו מנא הוא דהיינו ברגל שמאל שעשו לו מעיקרא ברגל ימין נמי לאו מנא הוא לענין חליה ודו"ק: תוס' בדי"ה בנדר' שנפסקה בו' ואבג דנקט ברישא ותקנה נקט נמי בסיפא בו' עכ"ל. וכן נריך לפרש לפי' הקונטרס דנקט ברישא ותקנה משום רבואה דלפ"ה כי נפסקה שניה טעור מן המדרס הא' דנקט בסיפא אינה אלא משום אבג דנקט ברישא אבל לא ינחא להו למימר בתקנה בסיפא דנקט לרבואה דלפ"ה בנפסקה טעור מן המדרס דהא לא חידוש כלל דהא כיון דבחד אהון סגי לטמא מדרס כדקתני נפסקה א' בו' טמא מדרס משום דשניה קיימת ואפ"ה בנפסקה שניה אע"ג דמיקן הראשונה טעור מלטמא מדרס משום דפנים חדשות באו לכאן בתקון ראשונה א"כ לא אינטריך בתקון השניה למתני דטעור כיון דלא איכפת לן בתקון שלה ולא הוא נמי רק פנים חדשות וק"ל: תוס' בדי"ה אב"ג טמא בו' אמאי ע"כ אחר שניטלה הראשונה ונתקנה בא' ו' מנא בו' עכ"ל. דהשתא אפילו בלא דרס הוא יתקן בלא לו מנא מדרס לפי שנוגע בעצמו אחר שנטמא מדרס ע"י שדרס עליו הוא ומשום הכי קשיא להו השתא דאם כן ינמא דשבת לה טומאה אבל הך קושיא דהקשו לעיל דא"כ איכא פנים חדשות למנע מדרס כמו למדרס מיתרמא שפיר דודאי לעיל כיון דמנע מדרס לא בא רק מן הוא גופיה כמו המדרס שלא היה אלא בשעה שדרס עליו הוא אם כן כיון דפרחה טומאת מדרס על ידי שנפסקה השניה ואפילו נתקנה הראשונה משום דפנים חדשות באו לכאן פרח נמי בזה טומאת מנע מדרס שלא היה נמי רק בשעת שנגע בו הוא אבל לפירושה השתא דלא בא טומאת מנע מדרס ע"י הוא גופיה שדרס עליו אלא אחר שדרס הוא עליו ונעשה מדרס הוא בלא לו טומאת מנע מדרס בכל שעה משום דנגע בעצמו בכל שעה הך טומאה לא פרחא בנפסקה השניה כיון דמנע מדרס בא לו גם אחר שנפסק א' הראשונה שנגע בעצמו שהיה טמא מדרס אז כיון דעדיין השניה הייתה אז קיימת ולא שייך בזה פנים חדשות כיון דטומאת מנע בא לו נמי אחר שנפסקה א' הראשונה והיא עדיין קיימת שהרי תקנה מקודם וזוהו דקדקו לומר אחר שנטלה הראשונה ונתקנה בו' ר"ל דאף אחר שנתקנה הראשונה בא לו טומאת מנע מדרס דהשתא לא פרחא טומאתה בנפסקה השניה כיון דהראשונה עדיין קיימת ולגבי מנע מדרס לא היה פנים חדשות כיון שאחר שנתקנה הראשונה בא מנע מדרס ומהרש"ל נדחק בזה לאין צורך שכתב דמ"ש החוס' אחר שנטלה הראשונה ונתקנה לאו דוקא שבה אחר המיקון אלא אחר שניטלה בו' ומשום הכי דייקי החוס' אחר שניטלה בו' דאם לא כן לא הל"ל אחר שנתקנה בו' עכ"ל דבר תמוה הוא ואי אפשר לומר כן דאם לא בא טומאת מנע מדרס אלא אחר שנטלה קודם שנתקנה ודאי דליכא פנים חדשות דהא אפילו בזהו תרווייהו בשעת טומאה ונפסקו אחר כך ונתקנו שוב תרווייהו הו פנים חדשות מכ"ש בשלא היה בשעת טומאה רק אחד ונפסקו ועשו ונתקנו תחתי פנים חדשות מנא אחר שנטלה הראשונה ונתקנה הלא כלל בשעת טומאה ומה שדקדק מהרש"ל דלא הל"ל אלא אחר שנתקנה הראשונה עכ"ל אין כאן מקום דקדוק דאין להם לומר נתקנה בלא ניטלה ואין להאריך עוד בזה

בדחקוין וק"ל: בא"ד ולפ"ה הקונטרס קמא ניהא דאפ"ה נפסקו בו' עכ"ל. וכמו שפירש מהרש"ל דליירי שדרס עליו הוא יתקן בו' דאפילו נפסקו שניהם שייך מנע וכו' עכ"ל אבל מ"ש עוד מהרש"ל בזה וה"ה שנוכל לומר שלא דרס עליו הוא יתקן אלא משום שנגע בעצמו מתחלה בו' עכ"ל אין נראה דהא ודאי דמטמא בדריסת הוא טומאת מדרס מקודם דמטמא טומאת מנע מדרס ע"י טומאת עצמו וא"כ אכתי תקשי דהא שבע ליה טומאה ואין כאן טומאת מנע כלל ה' דמנוכה מקושיותם דלעיל ודו"ק: בא"ד וליפירושו אחרת ברי"ב דאמר שוממא בית הפתרים בו' עכ"ל. ו' ר"ל לפי' הקונטרס דטומאת מנע בא לו טומאת עצמו ועיין בתוספות בפרק ב' דעירובין ו' וק"ל: בא"ד ונראה דר"י בשתקן אהון הראשונה באה לו בו' והסגדל בט"ל אהון דא"ה להיות שוממא בו' עכ"ל. ר"ל דהשתא לא בא לאהון הטומאה טומאת בית הסתרים דנגטילתו פרחא לו הטומאה ושבו בנגיעה ממש על ידי מיקון האהון הראשונה לסגדל בא לו לאהון שוב טומאת מדרס שהוא בטל לסגדל וגם מנע מדרס שהרי נוגע לסגדל שטמא כבר מדרס ושבו אחר כך הסגדל בטל לגבי אהון שיבה לו גם כן טומאת מנע מדרס דלע"ג דלגבי הסגדל שיש לו כבר טומאת מדרס איך לן למימר דלא יחול עליו מנע מדרס דשבת ליה טומאה מ"מ כיון דאי אפשר להיות טומאה לזה בלא זה שהרי כלי אחד הוא ע"י מיקון ינמא כיון דיש לאהון מנע מדרס בטל הסגדל לגביה איך ליה נמי טומאת מנע מדרס ודו"ק: תוס' בדי"ה גיפ"ג בו' תקשי ד"ה גופה דברייתא אמאי טמא מנע בו' עכ"ל. והיינו לר"י דנפסקה חילונה לחוד ולא נפסקה הפנימית כלל בטל לה מתורת כלי אבל לרצנן אע"ג דנפסקה גם הפנימית מתחלה בנפסקו ה' ב' אזויו מודו דבטל ליה מתורת כלי מ"מ הכא כיון דנתקנה הראשונה קודם שבה לו טומאת מנע מדרס כמ"ש החוס' ה' לא בטל ליה מתורת כלי דלא הוא אלא כנפסק אחד מהם וזהו יתיישב נמי הא דפריך אי הכי אדמיני נפסקה בו' נפלוג וליתני בדידיה בו' אבל חילונה בו' דליכא למימר דלהכי קתני דנפסקו שניהם לרבואה דאפילו נפסקו תרווייהו טמא מנע מדרס דהא לר"י דקיימין אליהם תקשי כמו שהקשו החוס' אמאי טמא כיון דנפסקה החילונה לבסוף ולרצנן נמי ליכא רבואה לכיון דנתקנה קודם שבה לו טומאת מנע מדרס ה"ל כאלו לא נפסקה כלל לגבי טומאת מנע מדרס ודו"ק:

דף קיג ע"א תוס' בדי"ה אב"ג אמר בו' וי"ל דה"ק ב"ל קשר בו' ואפילו עניינה ולאפוקי מדרבנן בו' עכ"ל. ו' ר"ל דכל קשר דא"י משמע אפילו בעניינה ולאפוקי מדרבנן דנקטו קושטין בו' אבל לא בחבל דמשמע דוקא קשירה א' וק"ל: בפירש"י בדי"ה וב"בד ש"א יענבנו ד"ב"ב בו' עכ"ל. ולאפוקי שלא נפרס ובלבד שלא יענבנו לפונדל ולפסקיה ועיין בתוס' בפרק קמא דפסחים ב' וק"ל: גמ"ד אמר רבי אבא א"ר חייא בר אשי אמר רב מביא אדם בו' כל"ל מדברי הר"ש ובתוס' והוא מימרא א' מסומן שנסקף פ' במה מדליקין ב' ע"ש במדיושני וק"ל:

ח"א דף קיג ע"א קרי ימאני במבדוהיה בו'. ולקמן ד"ל יליף שינוי גמדים מאהרן ומאני ביה האי לישנא דכתיב ט"ו ועשית גמדי גו' לכתוב ולתפארת: ה"זכר ש"ש שבת בו'. ומסקי דהיינו פסיעה גסה ומחול נמי אסור משום סנה ושםעין האי קרא דנשנת איסורא נמי איכא והא דלא דריש נמי הכא דריש אסורין דרבי שמאי מותרין משום דלע"ג דאיסורא ליכא סנה מיהא איכא וק"ל. (כ"ל מנכרין ט"ו ע"ש וזמנא פ"ד ע"ש):

ח"א דף קיג ע"ב דבורך בו'. כאלו כתיב מדבר דבר דמ' מעשות חפצך קלי נמי אדבר דבר וענינו שהדבר ממלכת שבת כמעשה כמ"ש בברייתא שמאי וארן דכתיב ט"ו (כי זו שבת) [וישבת] מכל מלאכתו אשר עשה וכתיב י"ח

חידושי	חכמת שלמה	הגהות
דכי הו' אגרו לה הו' מדרשו אגרא אגרו לה טפו לה בו' לא הו' אולא ע"ש: תוס' בדי"ה סגדל שנפסקה בו' אפ"י מנע מדרס כדקתני סיפא בו'. כל"ל. וי"ל פ"י סיפא דלעיל במ"מ כל"ל וק"ל: בדי"ה אב"ג טמא בו' ע"כ אחר שניטלה הראשונה ונתקנה בו'. י"ב לאו דוקא שח"כ בא לו המנע ולא מתחלה שהרי כל עת היה נוגע בעצמו אלא ר"ל שלא נחשב מה שנגע בעצמו כי אם מה שנגע בעצמו אחר שניטלה אהון הראשון וכיון שנתקנה ושבו ניטלה השניה לא שייך לומר פנים חדשות שהרי בא טומאת מנע מדרס כשחזרה אהון אחת ועכשיו נמי לא נתקנה אלא אחת ומה שכתב החוס' אחר שניטלה הראשונה ונתקנה לאו דוקא שבה אחר המיקון אלא אחר שניטלה והמיקון נענין באמצע שלא יהיו שניהם ניטלים כחד ומש"ה דייקי החוס' אחר שניטלה הראשונה בו' דא"כ הו' ליה למימר אחר שנתקנה הראשונה אחר פנים חדשות למנע מדרס דלפ"י נפסקו שניהם שייך מנע מדרס והוא הדין שנטל לומר בא"ד בפ"ב דעירובין פ"י בקונטרס. י"ב דף כ"ד וס' מנא: בא"ד והסגדל בטל לאהון בו'. י"ב פ"י א"כ הו' נמי לסגדל גופא מנע מדרס ודו"ק (עיין במהרש"ל):	דף קיג ע"א רש"י בדי"ה וקושרו בפרה ראשה א' והשני בו' הד"ס: בדי"ה מקצת עליו בו' לאוהזה הס"ד: בדי"ה ממצוא חפצך בו' מה היא צריכה אחר השבת כל"ל והס"ד:	דף קיג ע"ב גמ' שכל מתי מבול נצטללו לשם וי"א כאלו אוכל שקצים ורמשים והא דא' אתמחווי אתמחי אלא כיון דמליקין בו' כל"ל. וי"ב מתי ס"א מימי עולם: רש"י בדי"ה ה"ג בו' בר' יוחנן מדדריש ותחת כבודו בו' הד"ס:

חידושי	חכמת שלמה	הגהות
דף קיג ע"א גמ' וה"כ שבת קריבין ביה"כ ולא ש"ל יוה"כ קריבין בשבת ר"ע בו'. כצ"ל:	דף קיג ע"ב גמ' איתמחווי איתמחי אלא כיון וכו'. כצ"ל: ההוא גברא דאכ"ל גריגשתא וכו'. טיט יוצר כן פירש בערוך:	

חידושי	חכמת שלמה	הגהות
א' בע"א ד"ה טמא. ב' צ"ל "דהא" (ב"ש). ג' צ"ל "שנתקנה" (נגזי יוסף). ד' צ"ל "שנתקנה" (נגזי יוסף). ה' ע"י צוהר לבנין. ו' דמלשון החוס' נראה דרך עכשיו לתרוץ הר"ר שמשון ק"ל קושיא זו ע"כ כתב ר"ל בו' (דר"מ). ז' דף כד ע"א ד"ה אבל טמא. ח' צ"ל "בנפסקו" (מהרש"א הארוך) וכו"ה בדפוס. ט' בדי"ה סגדל.	ז' כוונתו לפרש דהיכן אמרו רבנן במתניתין דעניבה לאו קשירה היא ע"י כתב ר"ל (דר"מ). י' בקימין דיונה איתא דדברי המהרש"א דחוקים וכתב אחרת ע"ש. י"ב דף י' ע"א ד"ה כורך עליו. י"ג לעיל דף ל' ע"א. י"ד דף קיד ע"א. ט"ו שמות כה, ב. ט"ז ברכות דף מג ע"ב. י"ח בראשית ב, ב. י"ח תהלים לג, ו.	